

HUMPPILA

Perustettu 1874 / Pinta-ala 148 km² / Väkiluku 2 500 / Etäisyydet rautatieasemalta Humppilan museorautatie, josta kapearaideyhteys Minkön asemalle 50 m, Humppilan lasitehdas 3 km, Urpolan Kartano ja Viikinkisauna 8,5 km

BIANCO BLU. Pälkäneläinen Merja Suominen (oik.) seuraa, kun lasinpuhaltaja Saija Lappalainen pyörittää lasiveistosta tulikuumassa uunissa.

Uniikkia Humppilasta

Hämäläisen peltomaiseman keskellä sijaitseva Humppila yllättää. Tarjolla on kulttuuria ja matkoja menneille vuosikymmenille.

KESKIPÄIVÄLLÄ ASEMALAITURIT uinuvat hiljaisuudessa. Vain asemarakennuksen vieressä seisova vihreä lasiveistos muistuttaa siitä, että ollaan Humppilassa, suomalaisen lasiteollisuuden ytimessä. Lasitehdas ei tosin sijaitse aivan nurkan takana, vaan muutaman kilometrin päässä asemalta.

Valtatien varrella seisova Iittalan entinen tehdasrakennus hämää ulkonäöllään, sillä se voisi olla lähes mikä vain tien varteen pystytetty ostosparatiisi. Sisällä on pikkuliikkeitä, ja Humppilassa kun ollaan, myös lasinpuhallusta.

Humppilalainen lasinpuhallusperinne jatkuu koriste-esineistään tunnetussa Bianco Blussa, joka on

BIANCO BLU. Aloittelijakin pääsee muotoilemaan lasiveistoksia pihdeillä.

sekoitus modernia lasiliikettä ja perinteistä pajaa. Lasinpuhaltaja **Saija Lappalainen** pyöryttää metallista keppiä lasijauheessa ja sujauttaa sen tottuneesti tuhatteiseen uuniin.

”Näitä pikkulintuja pääsee itsekin tekemään”, hän vihjaa vieressä seuraavalle **Merja Suomiselle**.

Suominen tytytty tutkimaan vierestä.

”Tulin oikeastaan ihan muille ostoksille, mutta lasinpuhallus on kiehtovaa katseltavaa.”

BIANCO BLU, HUMPPILAN LASI
Lasitehtaantie 5
Avoinna ma-su 10-18
biancoblue.fi/humppila.php

URPOLAN KARTANO. Leena ja Mikko Kylämarkula kestitsevät vieraita kartanon mailla.

PELTOAUKEAN VIERESSÄ on keltainen kartano, jonka ohi ei voi kulkea pysähtymättä. Aikoinaan viisihenkisen perheen kodiksi rakennettu Urpolan kartano on tyyppiesimerkki länsisuomalaisesta, suurieleisestä rakentamisesta. Kartanon pihapiiristä löytyy tilkkukankaisiin erikoistunut kangaskauppa ja ehkä Suomen ainoa kutomogalleria, mutta päärakennuksen tilausravintolaan pääsee sisään vain soittamalla etukäteen.

Soitto kuitenkin kannattaa, sillä pöytään on katettu täydellisyystä hipova täytekekku ja kahvia, teetä ja pikkuleipiä riittäisi isomallekin porukalle.

"Pienemmätkin seurueet ovat tervetulleita, mutta yleensä keskitsemme suurempia pöytäkuntia. Taloon mahtuu satoja ruokailijoita kerralla", kartanoa emännöivä **Leena Kylämarkula** kertoo.

Viime vuosisadan alun tapetit, kynttilän valo ja nurkasta kuuluva kaappikellon kajahdus vievät aikamatkalle, jossa viettäisi mielellään pidemminkin tovin.

Vatsansa herkuilla täytäneet matkailijat voivat majoittua pihapiirissä sijaitseviin tunnelmallisiin lomamökkeihin. Sitä ennen kelpaa tanssahdella vaikkapa takapihan tanssipaviljongissa.

URPOLAN KARTANO
Perkiöntie 14
urpolankartano.fi

KARTANOMILJÖÖN TAKANA aukeaa maisema, josta harva osaa uneksia. Lomamökkien takana on pieni, puhasvetinen lampi ja sen äärellä komea savesta ja puupölyistä rakennettu talo. Viimeistään käärmeuivoinen ovi ja sivuilla kohoavat tornit paljastavat, ettei kyseessä ole mikään tahansa piharakennus, vaan viikinkien sauna. Viereistä Urpolan kartanoa isännöivien **Leena ja Mikko Kylämarkulan** rakentamaan Viikinkisaunaan pääsee kylpemään ja saunomaan viikinkien tyyliin.

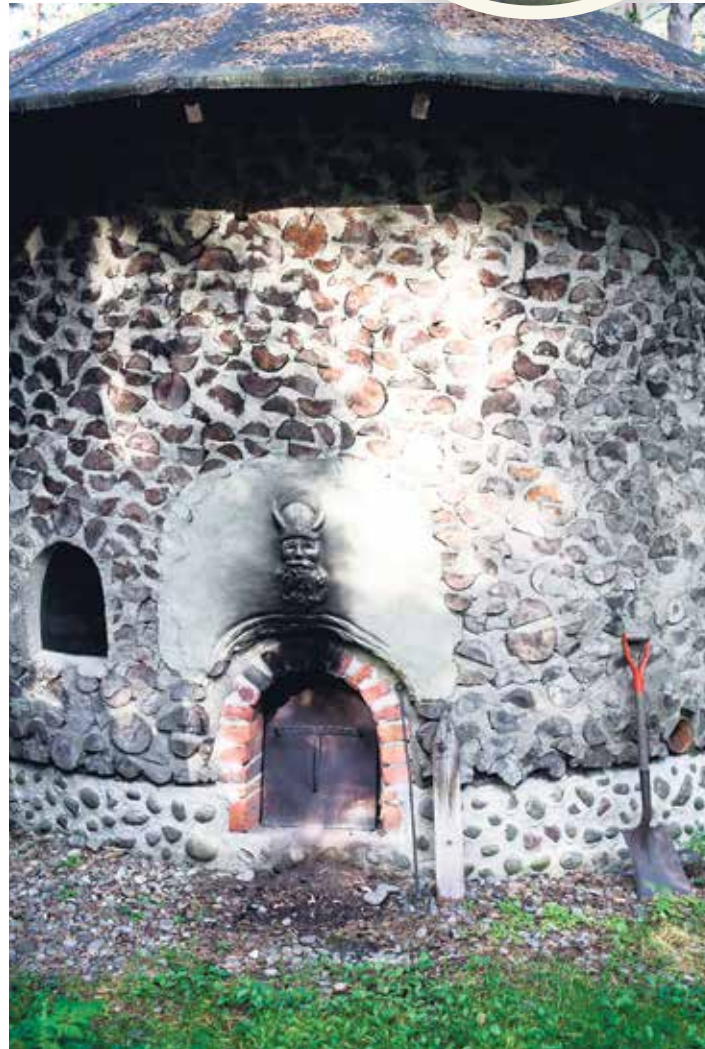
"Viikingit rakensivat tällä samalla menetelmällä, siitä tämä nimi tulee. Savea ja puuta löytyi omasta takaa, joten sauna syntyi aika vaivattomasti", Mikko Kylämarkula kertoo.

Savusaunan lisäksi vieraat voi-

vat pulahtaa lampeen tai takapihalla ihmetystä herättävään, viikinkilaivan muotoiseen kuuma-vesipaljuun. Sitä ennen tunnelmaan voi virittäytyä nauttimalla tukevan viikinkimenun.

"Kyytiin mahtuu 18 innokasta viikinkikokelasta. Ja jos saunominen ei huvita, saa tänne tulla ihan vain hämmästelemäänkin", Kylämarkulat huikkaavat.

VIKINKISAUNA
Perkiöntie 14
viikinkisauna.fi

VIKINKISAUNA. Viikinkityyliin rakennettu savusauna komeilee kartanon takapihalla. Ennen löylyä voi nauttia tuhdin aterian viikinkien makuun.

MINKIÖN ASEMA. Höyryveturien lisäksi veturihallissa voi ihastella resinoita ja poiketa ulkoilma-ajelulle.

HUMPPILAN ASEMALLE vievät kyltit ohjaavat kohti museorautatietä. Aseman toisella puolella on pienen pieni keltainen mökki, jonka eteen astuessaan huomaa saapuneensa todelliselle Harry Potterin *Laituri 9 ¾:lle*. Vanhat katulampit ja aseman soittokeho pitää-

vät huolen siitä, että tästä on hyvä aloittaa retki menneille vuosikymmenille.

Höyryveturilla kulkeva kapearaiteinen juna kulkee syksyllä vielä tilauksesta. Reitillä voi hurauttaa kahdeksan kilometrin päässä sijaitsevaan Minkiöön tai pidem-

mälle Jokioisiin saakka. Minkiön asemalla vastassa on oppaana toimiva **Leena Uusitalo**.

"Tässä vaunussa **Mannerheim** matkusti metsästyretkilleen, tulkaa katsomaan", hän pyytää.

Aseman edessä seisovassa museojunassa on jonossa toi-

nen toistaan kiehtovampia vaunuja. Vanhin niistä on viime vuosisadan vaihteesta, uusimmat ovat viime vuosina tehtyjä tarkkoja jäljennöksiä. Tunnelma on taattu, koska vaunut lämpenevät puulämmittesillä kamiinoilla ja sähkövalot loistavat poissaoloillaan.

Museona toimivan asemarakennuksen toisella puolella sijaitsee täpötäysi veturihalli, jossa pääsee kurkistamaan höyryvetureihin tai ajelemaan resinoilla.

"Jos ovet ovat auki, joka paikkaan saa mennä. Resinoilla pääsee ajelemaan aina silloin, kun ei ole junaliikennettä", Uusitalo kertoo.

KAPEARIDERATA HUMPPILAN ASEMALLA
Asematie 14
Junayhteys Minkiöön ja Jokioisiin 14.9.

MINKIÖN ASEMA
Kiipuntie 49
Avoinna syyskuussa ennakkovarauksesta. Syysajot 14.9. kello 21.30 saakka.
jokioistenmuseorautatie.fi

 Seuraavassa lehdessä pysähdytään radan varrella Hämeenlinnassa. Kerro VR:n Facebook-sivulla, mitä paikallista kohdetta sinä suosittelit.

MUSEORAUTATIE. Kiskot johtavat Minkiöstä Jokioisiin saakka, opas Leena Uusitalo esittelee.